

كۆمىسيونى ئەمەرىكى بۇ ئازادىيە ئايىنىيەكان داواى سنورداركردىنى ئەو ھېزە چەكدارانە دەكات كە بەردەوامن لە نانەوہى توندوتىژى تايەفى لە عىراقدا

۲۰۲۰/۳/۸

كۆمىسيونى ئەمەرىكى بۇ ئازادىيە ئايىنىيەكان (USCIRF) لە كۆتايى مانگى نىسانى رابردودا راپۇرتى سالانەى خۇى دەبارەى رەوشى پىكھاتە ئايىنىيەكان بۇ سالى 2019 بلاو كردهوہ، لەم راپۇرتەدا تىشك خراوہتە سەر چەند ولاتىك كە پىشپىلكارىي ئايىنىيان تىدا ئەنجامدراوہ. كۆمىتەى ناوبراو سەبارەت بە عىراق راگەباند كە تەنھا نىكەى 30-50 لەسەدى كلدانى، ئاشورى، و مەسىحىەكانى دىكە گەراونەتەوہ ناو كۆمەلگەكانى خۇيان پاش پووخوانى داعش لە كۆتايى 2017، زۆربەيان لە شوپنى پارىزراودا بوون لە ھەولپىر وناوچەكانى ژىر دەسەلاتى حكومەتى ھەرىمى كوردستان .

وہك بەشپىك لە پەيوەندىيە دووقۇلىە زۆر گرنگەكان، كۆمىسيونى ئەمەرىكى بۇ ئازادىيە ئايىنىيەكان داوا دەكات فشار بخرىتە سەر عىراق بۇ جىبەجىكردىنى ئەو سىياسەتەى كە خۇى داي رشتوہ بۇ سنورداركردىن يان كۆنترۆلكردنى ھىزەكانى ھەشى شەعبى، بەتايىبەتى ئەو قەوارانەى كە بەردەوامن لە نانەوہى توندوتىژى تايەفى، ئاستەنگ درووست دەكەن بۇ گەرانەوہ و بووزاندنەوہى ناوچەى ئىزىدىيەكان و مەسىحىەكان و پىكھاتە ئايىنى و نەتەوہىيەكان لە ناوچە جىناكۆكەكان .

د. دىندار زىبارى رىكخەرى راسپاردە نىودەولەتییەكان لە حكومەتى ھەرىمى كوردستان لە لىدوانىكدا ئاماژەى بە راپۇرتى كۆمىسيونى ناوبراو كرد و وتى: سەبارەت بە رەوشى پىكھاتە ئايىنىيەكان، راپۇرتى ناوبراو ئاماژەى بە رۇلى حكومەتى ھەرىمى كوردستان كردوہ لە پىشوازى كردن و ھەواندنەوہى زياتر لە دوو مىيۇن ئاوارە و پەنابەر كە بەشى ھەرە زۆريان لە پىكھاتە ئايىنىيەكان بوون و ھەرىمىيان بە نەوايەكى ئارام و نموونەى زانىوہ كە تىپدا بتوانن بە ئازادى ژيان بەسەر بەرن .

رىكخەرى راسپاردە نىودەولەتییەكان ئەوہشى روون كردهوہ كە راپۇرتەكە تىشك دەخاتە سەر بوونى چەند ھىزىك لە ناوچە جىناكۆكەكان و لەم بارەىيەوہ وتى: لە دواى نەمانى دەسەلاتى داعش ھاوولاتىيانى ناوچە جىناكۆكەكان نەياتتوانىوہ بگەرپنەوہ، چەندىن جار داوامان كردوہ كە پىپوستە ناوچە جىناكۆكەكان بەتايىبەتى شنگال لە مەلمانى نىودەولەتى دوور بخرىنەوہ. ھەرۈہا ئەو ھىزەچەكدارىانەى كە لە خەلكى ناوچەكە پىكئەھاتوون دەسەلاتىيان نەمىنپت و دووربخرىنەوہ بۇ ئەوہى سىماى عەسكەرتارى لە ناوچەكە بنپىركىت، ئەمەش بە گەرانەوہى دام و دەزگا شەرى و ھەلبۇزىردراوہكانى

شەنگال دەپىت بۇ دەست پېكرىنەۋەى ژيانى ئاسايى خۇيان كارەكانيان لە ھەمان كاتدا خزمەتگوزارى پېويست بە خەلكى ئەو شارە و دەورووبەرى دابىن بكرىت، بەلام تا ئىستا نەپانتوانىوۋە بگەرپنەۋە .

ئەۋەشى خستەرۋو كە نەگەرپانەۋەى دامودەزگا شەرعىيەكانى شنگال بۆتە ھۆى درووستىۋونى بۇشايىەكى ئەمنى و ئىدارى و كۆسپىكى گەرەى درووستىكرىۋوۋە لەبەردەم ئاۋەدان كىرنەۋەى شارەكە و گەرپانەۋەى خەلكەكەى ئەمەش نىگەرانىيەكى زۆرى ھاۋولاتيانى لىكەوتۆتەۋە بە ھەموو پېكھاتە ئايىنى و نەتەۋەيىەكان و كارىگەرپىەكى زۆرى بەسەرھاۋولاتىيانى شنگال ھەيە لە ھەمان كاتدا ھۆكارپىكە بۇ نەگەرپانەۋەى زۆربەى ئىزىدىيەكان بۇ سەر زىدى خۇيان .

شايەنى باسە كۆمىسيونى ئەمەرىكى بۇ ئازادىيە ئايىنىيەكان (USCIRF) كۆمىسيۇنىكى سەرەخۆيە لەلايەن كۆنگرىسى ئەمريكيە دامەزراۋە، بەمەبەستى دەستىنشان كىرن و شىكرىنەۋەى ھەر ھەرەشەيەك كە لە دەرەۋەى ئەمريكا لەسەر پېكھاتە ئايىنىيەكان ھەپىت، دواتر راسپاردەكانى بەرز دەكاتەۋە بۇ ۋەزارەتى دەرەۋەى ئەمريكا بۇ ئەنجامدانى كارى پېويست و رووبەرۋوۋوۋەۋەى ھەر جۆرە چەوسانەۋەيەكى ئايىنى بە مەبەستى پتەۋكرىنى ئازادىيى بىروباۋەپى ئايىنى لە جىهان .